

MILLAN LINJAPUHE 141117

Arvoisa puheenjohtaja,

hyvät valtuutetut sekä muut läsnäolijat.

Hyvät tehyläiset.

Kiitos.

Kiitos luottamuksesta.

Kiitos Rauno.

Kesällä 1982 sinä Rauno olit perustamassa Tehyä. Minun huoleni samaan aikaan keskittyi vain ja ainoastaan siihen, millaisen repun valitsen elokuussa alkavalle koulutielleni. Olit rakentamassa tätä upeaa järjestöä ja olet ollut mukana koko meidän 35-vuotisen historiamme ajan vahvana tehyläisenä vaikuttajana. Nyt minä olen tässä valmiina jatkamaan sinun arvokasta työtäsi. Sinun ansiostasi en joudu rämpimään umpihangessa, sillä sinä Rauno olet raivannut minulle hyvän ladun. Lupaam sivakoida kaikkeni antaen ja vaikka huutaa tarvittaessa ”havuja perkele”, sillä tiedän, että Tehy-perhe on voimakas ja toimiva joukkue ja niitä havuja tarvittaessa sinne ladulle heitetään.

Tehyn puheenjohtaja on tullut 24 vuotta Porista. Hyvä Rauno; teille porilaisille tietää pehmeää laskua se tosiseikka, että uuden puheenjohtajankin kotikaupunki alkaa kirjaimille P, O ja R.

Tehyn perustamiskokouksessa kesäkuussa 1982 Toini Nousiainen sanoi: ”Jo tänään Tehy on voimakas. Jo tänään Tehy on tervettä joukkovoimaa.” On hieno hetki voida sanoa tässä tänään teille hyvä Tehy-perheeni: Edelleen Tehy on voimakas. Edelleen Tehy on tervettä joukkovoimaa.

Linjaamme Tehyn toimintaa vuosille 2017-2021.

Sanat missio, visio, arvot ja strategia eivät ole käsitteitä, joita jokainen tehyläinen käyttäisi arjessaan. Ne saattavat jopa aiheuttaa vastareaktioita ja näppylöitä. Ihan aiheesta. Tehyn pitää osata puhua äänellä joka kuullaan ja sanoilla jotka ymmärretään. Kun Tehyn arvona on jäsenläheisyys, se tulee ilmetä siten, että jokainen tehyläinen pystyy omaksumaan Tehyn toimintalinjat.

Missio on sitä, miksi Tehy on olemassa. Meidän missiomme on, että Tehy on sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestö, joka ajaa jäsentensä taloudellisia, ammatillisia, sosiaalisia ja oikeudellisia etuja. Eli lisää liksaa ja paremmat työolot.

Visio on sitä, millainen Tehy haluaa olla tulevaisuudessa. Meidän visiomme on, että Tehy on rohkea ja uudistuva koko sosiaali- ja terveysalan koulutetun henkilöstön ammattijärjestö ja maan arvostetuin ammattiliitto. Tehyläisten asema työmarkkinoilla ja yhteiskunnassa on vahva. Eli Tehy on tuotemerkki, brändi, jonka kaikki suomalaiset tunnistavat ja liitto, johon sote-alalla halutaan kuulua. Tehyn valtuuston tehtävänä on näinä päivinä visioida enemmän tulevaa, kuin elää mennyttä uudelleen.

Arvot ovat ne katuvalot, joiden turvin me näemme kulkea kohti visiota. Tehyläiset arvomme ovat jäsenläheisyys, tasa-arvo, vastuullisuus ja eettisyys. Niiden tulee ohjata niin minua puheenjohtajana, kun teitä päättäjinä.

Strategia vastaa kysymykseen, kuinka pääsemme päämääräämme? Tuntemattoman sotilaan alikersantti Antero Rokka kuvasi strategian erinomaisesti: ”Strategia on sitä, että tähtää ennen kuin ampuu”. Tehyn strategiset tavoitteet ovat ne kivijalka, johon meidän täytyy peilata päätöksiämme ja toimintaamme. Joka ainoa kerta. Strategian muuttamisen pitää olla tarvittaessa mahdollista, jos tähtäämällä ei osuta maaliin.

”Mä en tarvitse ay-liikettä mihinkään”, pamautti keski-ikänen ylittänyt mies minulle eräissä juhlissa viime kesänä. Puheenjohtajaehdokkuuteni toimi jäänmurtajana pyytämättä ja ilman sen kummempia smalltalkkeja olin keskellä väittelyä ammattiyhdistysliikkeen tarpeellisuudesta. Yritin aluksi tyylikkäästi luikerrella tilanteesta pois, sillä koin, että aika ja paikka ei ollut oikea. Mutta pian havaitsin olevani keskellä arkielämän roustausta ja myönnän syttyneeni polleasta tokaisusta: ”kato kun mä menin tehtaan portille, mä sovin ihan itse työehdoistani enkä maksa liitolle siitä. Mulle riittää Loimaan kassa!”. Lähes kuulin ammattiyhdistysliikeallergisten työnantajien edustajien tyytyväisen hyrinän korvissani.

Kysyin haastajaltani, että ihanko totta hän itse neuvotteli työnantajansa kanssa ennen työsuhteensa alkua oikeudet sairausajan palkkaan, lomaan, lomaraahan, viisipäiväisen työviikon, kahdeksantuntiseen työpäivään, irtisanomissuojaan ja mahdollisuuden isyys- ja vanhempainvapaaseen sekä oikeuden hoitaa palkallisesti sairasta lasta kotona? Ihan siinä portilla? Ei kuulemma. Mutta ei hän tarvitse kuin ansiosidonnaisen työttömyysturvan.

Mietin tuossa hetkessä miten me olemme brändänneet toimivan AY-tuotteemme, koska se ei kosketa? Kuinka ihmeessä ammattiyhdistysliike näyttäytyy kirosanana työntekijälle sen sijaan että se tuntuisi turvasatamalta?

Viimeaikoina eri tahot ovat kunnostautuneet yrityksissään keikuttaa ay-liikettä. Halu heikentää ammattiyhdistysliikettä on vahva. Ay-liike on vieras niin työntekijälle kuin työnantajallekin. Tuoteselosteemme on selvästi kirjoitettu liian monimutkaisesti. Huolestuttavaa tilanteessa on se, että kesäjuhlien haastajalleni, tuolle pitkän työuran tehneelle työntekijälle ay-liikkeen merkitys vaikutti aidosti vieraalta. Sen sijaan ay-liikettä keikuttavat tahot ovat hyvin perillä toimintamme ytimeistä. Juuri siksi he yrittävät hajottaa ja hallita. Keikuttaa venettä. He tietävät, että uponneesta paatista ei ole haastajaksi työelämän myrskyissä ja tyrskyissä.

Me työntekijät ja sosiaali- ja terveysalan henkilöstö voimme yhdessä päättää sen, minkä kokoisella laivalla seilaamme näissä puhureissa työelämän aallokoissa. Yksin saa kyhättyä kivan pikku lautan, mutta yhdessä me olemme tankkeri.

Kiitos tämän kesäjuhlien roustaajan sekä ay-liikkeen keikuttajien, tiedän yhden tärkeän työtehtäväni Tehyn puheenjohtajana: ammattiyhdistysliike tekee kuten Hapradio laulaa: puhuu äänellä joka kuullaan, sanoilla jotka ymmärretään. Tässä kohtaa tieto ei lisää tuskaa vaan tilipussia!

Hyvät tehyläiset,

Sote- uudistus ja maakuntauudistus siinä rinnalla ovat alkaneet kuulostaa enemmänkin kirosanalta, kuin odotetulta ja toivottavalta muutokselta. Miksi näin? Meillä on ollut Paras-hanketta ja vaikka kuinka hyviä palikoita, joilla rakentaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Nyt on menossa tämän sarjan neljäs tuotantokausi, joka on kuin jännitysnäytelmä. Ja vielä saattaa tulla ainakin viides. Sote on muuttunut kirosanaksi samaan aikaan kun uudistuksen alkuperäiset tavoitteet ovat alkaneet erkaantua yhä kauemmas. Missä kohtaa me aloimme puhumaan vain rakenteista ja organisaatioista, kun meidän olisi pitänyt pitää ääntä ihmisistä ja käytännön työstä?

Sote-uudistuksen keskiössä piti olla asiakas. Alkuperäisinä tavoitteina oli terveyserojen kaventaminen, kustannusten hillitseminen, palveluiden yhdenvertaisuus sekä saatavuuden parantaminen. Mutta kun on jumpattu riittävään pitkään, alkavat kaikki olemaan jo hapoilla: niin uudistajat, asiakkaat kuin me sote-alan koulutetut ammattilaiset, jotka käytännössä toteutamme tämän koko uudistuksen työssämme. Voiko tämä kirosanaksi muodostunut kunnianhimoinen uudistus edes onnistua? Kyllä voi. Uskokaa pois. Mutta vain tietyin ehdoin.

On erityisen tärkeää, että meidän koulutetun sote-henkilöstön ääni kuuluu uudistusta tehtäessä. Me tehyläiset muistutimme viime keväänä kuntavaalien alla, että tehkää hyviä päätöksiä, sillä meidän alan ammattilaisten pitää pystyä toteuttaa ne.

Sote-keskustelussa nousee tällä hetkellä esille se, mitä halutaan estää. Minä puhuisin mieluummin siitä, mitä halutaan saada aikaan. Minä näen, että sote on meille mahdollisuus. Niin asiakkaille kuin ammattilaisillekin. Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan dekaani Juha Teperi ja Kansanterveyslaitoksen entinen pääjohtaja Jussi Huttunen muistuttivat Helsingin Sanomissa elokuussa, että "kansainvälisessä vertailussa Suomen sote-järjestelmä on useimmilla mittareilla hyvä tai erinomainen. Järjestelmämme ei ole sellaisessa kriisissä, joka edellyttäisi äkkinäisiä riskialttiita korjausliikkeitä."

Kirosanojen sijaan meillä ammattilaisilla on keinoja. Sairaanhoidtavastaanotot, fysioterapeuttien suoravastaanotot ja rajattu lääkkeenmääräämisoikeus ovat hyviä esimerkkejä tavasta tehostaa terveydenhuoltoa.

Me tehyläiset jatkamme joka päivä työtämme myös tämän sote-myllerryksen keskellä. Me pyöritämme palveluita 24/7 pitäen yllä suomalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Olkoon sote aito mahdollisuus muutokseen, joka rakennetaan siten, että kunnioitamme perustuslakia ja pidämme keskiössä ihmisen, jonka tarvitsemat palvelut tuottaa sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten muodostama hyvän hoidon ketju.

Hyvät tehyläiset,

Haapajärveläinen sairaanhoitaja ja valtuutettumme Nina Pulkkinen antoi kaksi viikkoa sitten kasvot palkkapussillemme Ilta-Sanomissa. Hän työskentelee vaativassa työssä dialyysisairaanhoitajana terveyskeskuksessa. Kuukausipalkka bruttona on 2600 euroa sisältäen kaikki mahdolliset kokemulisät. Nina on rahallisesti uransa huipulla saadessaan kuussa käteen 1800 euroa ja kertoo, että "on tavallista, että oma huono palkka suhteessa hankittuun koulutukseen jopa hävettää". Nina sen sijaan on omien sanojensa mukaan aina reteästi kehuskellut, kuinka vähän hän saa, sillä ihmiset eivät koskaan usko, että palkkatasomme on näin matala. Nina pukee sanoiksi meidän tehyläisen arkemme: "pikkuisen pöljä pitää olla, että näillä palkoilla tekee."

Kiitos Nina rohkeudestasi! Jaan omakohtaisesti tunteen pikkaisesta pöljyydestä tehdä vaativa työtä palkalla, joka ei riitä elämiseen. En ole itse poliittisesta perheestä, vaan saanut sellaisen vanhanaikaisen kasvatuksen, jossa politiikasta ja rahasta ei saa puhua julkisesti. Nyt puhun julkisesti asioista, joista minut kasvatettiin olemaan hiljaa. Uskon, että moni muukin tehyläinen on kasvanut samojen metodien turvin. Mutta huomattavamme, että sädekehällä ei täytetä jääkaappia eikä makseta asumiskustannuksia, meidänkin suut aukeavat. Tehyn pitkäaikaisen tavoitteen, työehtosopimusjärjestelmä uudistamisen aika on nyt. Me tarvitsemme sopimuksen, jonka kautta me voimme aidosti päättää ja sopia meitä koskettavista työsopimuksen ehdoista, ilman kirjastonhoitajaa tai maatalouslomittajaa.

Arvoisat tehyläiset,

Haluan puheenjohtajana säilyttää ja entisestään vahvistaa Tehyn jäämäkkyyttä, uudistumiskykyä ja rohkeutta sosiaali- ja terveysalan edunvalvontajärjestönä.

Meissä on voimaa! Vaikka työelämä ja yhteiskunnan taloudellinen tilanne asettavat meille suuria haasteita, sitä suuremmalla syyllä meidän tehyläisten täytyy mennä yhdessä eteenpäin. Meidän pitää muistaa toimintamme lähtökohta: teemme työtä jäsenistön parhaaksi. Tehy vaikuttaa yhteiskunnallisella tasolla ja kansainvälisestikin, mutta yksittäinen jäsen ja ammattiosastot ovat toimintamme selkäranka.

Kiitos saamastani luottamuksesta! Lupaan olla luottamusenne arvoinen!